

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

รายวิชา ศ21101 ดนตรี-นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นและข้อควรรู้เกี่ยวกับดนตรี

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของดนตรีไทย ยุคก่อน

ประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยกรุงธนบุรี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 8 ชั่วโมง

เวลา 1 ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ ศ ๒.๒

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ศ ๒.๒ ม. ๑/๒ ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน

ตัวชี้วัดปลายทาง

ศ ๒.๒ ม. ๑/๑ อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย

๒. สาระสำคัญ

การศึกษาเรื่องราวของดนตรีไทยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงประวัติความเป็นมา และพัฒนาการของดนตรีไทยในแต่ละยุคสมัย เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของดนตรีไทย อันเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไทย

๓. เป้าหมายการเรียนรู้

ความรู้/ความเข้าใจ (K)	ทักษะ/กระบวนการ (P)	เจตคติ (A)	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สมรรถนะสำคัญ
สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ดนตรีไทยได้	เขียนสรุปเนื้อหาประวัติศาสตร์ดนตรีไทย	เห็นความสำคัญและซาบซึ้งในคุณค่าของดนตรีไทย	๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด

ความรู้/ความ เข้าใจ (K)	ทักษะ/ กระบวนการ (P)	เจตคติ (A)	คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	สมรรถนะสำคัญ
			๓. รักความเป็น ไทย	๓. ความสามารถ ในการใช้ เทคโนโลยี

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของดนตรีไทย - ยุคก่อนประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และ สมัยกรุงธนบุรี

๕. แนวทางการบูรณาการเรียนรู้

๑. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม – ความรู้และความเข้าใจในด้านประวัติศาสตร์ดนตรีไทย
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย – การสรุปใจความสำคัญ

๖. การเตรียมตัวของผู้สอน

๑. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
๒. กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้
๓. ศึกษาเนื้อหาสาระเรื่อง ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของดนตรีไทย ยุคก่อนประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยกรุงธนบุรี ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์ ๑ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ หน้า ๑-๘ ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
๔. วางแผนการจัดการเรียนการสอน และเตรียมสื่อ หรือแหล่งการเรียนรู้

๗. สื่อและนวัตกรรม

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์ ๑ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
๒. โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของดนตรีไทย - ประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยกรุงธนบุรี
๓. ใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑

๘. กิจกรรมเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้นี้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)

๑. ครูผู้สอนแจ้งหัวข้อในการเรียนรู้ของชั่วโมงนี้ให้นักเรียนทราบ
๒. ครูผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนร่วมกันตอบ
 - ดนตรีได้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาไปตามยุคสมัย ซึ่งในแต่ละสมัยก็มีความโดดเด่นและเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดที่ทำให้ดนตรีมีการเปลี่ยนไปตามยุคสมัย และในอนาคตดนตรีจะมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาไปจากในปัจจุบันอย่างไร (แนวคำตอบ: ดนตรีมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาอยู่เสมอ สอดคล้องกับพัฒนาการทางเทคโนโลยี วัฒนธรรม และสังคมในแต่ละยุคสมัย ในอนาคต ดนตรีน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปจากปัจจุบันในหลายแง่มุม เช่น ปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI จะถูกนำมาใช้สร้างสรรค์ดนตรี แต่งเพลง เนื้อเพลง หรือแม้กระทั่งการแสดงดนตรี โดยไม่ต้องอาศัยมนุษย์ เป็นต้น)

ขั้นสอน (๓๐ นาที)

๑. ครูอธิบายเรื่องหัวข้อที่จะเรียนคือเรื่องยุคสมัยดนตรีไทย พร้อมเปิด โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของดนตรีไทย - ประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยกรุงธนบุรี ประกอบการสอนและอธิบายเสริมดังนี้
 - จากหลักฐานที่ขุดพบเครื่องดนตรีที่มีความเก่าแก่ที่สุดของโลก อยู่ในยุคก่อนประวัติศาสตร์โดยเครื่องดนตรีที่ขุดพบส่วนใหญ่ที่พบเห็นจะทำขึ้นจากวัสดุที่หาพบได้ง่าย เช่น
 - ดินเผา ที่นำมาขึ้นใช้เป็นวัสดุในการทำกลอง
 - กระดุกสัตว์ เช่น เครื่องดนตรีที่มีลักษณะคล้ายขลุ่ย ทำขึ้นจากกระดุกส่วนปีกของนกแร้ง ที่นำมาเจาะรูเพื่อทำให้เกิดเสียง
 - นอกจากเครื่องดนตรีแล้วยังมีการจดบันทึกเพลงที่เก่าแก่ที่สุด พบว่ามีการใช้ดนตรีเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่อยู่ในคัมภีร์ของศาสนาฮินดู
๒. ครูเริ่มอธิบายเนื้อหาตั้งแต่หัวข้อสมัย ๒,๕๐๐ ปีก่อน (สมัยก่อนประวัติศาสตร์)
 - ประเทศไทยเป็นดินแดนที่มีความเป็นมายาวนานและเก่าแก่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะหลักฐานการค้นพบเครื่องดนตรีอันเป็นประติมากรรมจากมนุษย์และได้รับการปรับปรุงพัฒนาทั้งด้านรูปแบบและวิธีการใช้ให้เหมาะสมตรงความต้องการ
 - เครื่องดนตรีที่พบคือมโหระทึก หรือกลองสัมฤทธิ์หน้าเดียวมีท่วงสำหรับสอดคาน หรือ เชือกสี่ด้าน ทำมาจากส่วนผสมของทองแดงและดีบุก พบกระจายในพื้นที่หลายจังหวัดของประเทศ มีการค้นพบภาพเขียนสีบันทึกไว้ในถ้ำเป็นภาพคล้ายขบวนแห่ มีคนหาม

ซ็องหรือกลอง บนหน้ากลองมโหระทึกนี้ตรงกลางมักนิยมทำเป็นรูปดาวมีแฉก ที่ขอบมักมีรูปสัตว์ประกอบอยู่ ๔ ด้าน ได้แก่ กบ หอยโข่ง หอยทาก ด้านข้างของกลองมโหระทึกบางใบมีรูปช้าง รูปคนสวมใส่เครื่องประดับบนศีรษะ ยืนอยู่ในเรือยาว ซึ่งสันนิษฐานว่ามโหระทึกใช้ตีหรือประโคมในพิธีกรรม เช่น พิธีขอฝน พิธีศพ

๓. ครูแสดงภาพมโหระทึกให้นักเรียนดูจากโปรแกรมนำเสนอ และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเครื่องดนตรีใน มีความคล้ายคลึงกับเครื่องดนตรีในยุคปัจจุบันเครื่องใดบ้าง (แนวคำตอบ กลองยาว กลองแขก กลองอินเดีย ซ็อง เป็นต้น)

๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านข้อความจากศิลาจารึกวัดพระยืนพร้อมกัน

“ตีพาทย์ดัดพิณซ็อง กลองปี่สนใน พิณเนญชัย ทะเทียด กาทล

แตรสังข์มาน กังสดาล มรทงค์ ดงเดือดเสียงเลิศ เสียงก้อง อีกทั้งคนร้องไห้อื้อ”

๕. ครูอธิบายว่า ข้อความนี้ระบุถึงการบรรยายขบวนแห่รับการมาของพระเถระและพระบรมสารีริกธาตุจากสุโขทัย เพื่อไปยังเมืองเชียงใหม่หรือนครพิงค์ (กรมศิลปากร, ๒๕๓๕)

๖. ครูอธิบายเสริมเรื่องวงดนตรีสมัยสุโขทัย พร้อมแสดงภาพให้นักเรียนดู

- วงบรรเลงพิณ มีผู้บรรเลง ๑ คน ทำหน้าที่ตีพิณและขับร้องไปด้วยเป็นลักษณะของการขับลำนำ
- วงขับไม้ ประกอบด้วยผู้บรรเลง ๓ คน คือ คนขับลำนำ ๑ คน คนสีซอสามสายคลอเสียงร้อง ๑ คน และคนไกวบันเพาะวีให้จังหวะ ๑ คน
- วงปี่พาทย์ในสมัยสุโขทัยนั้นเป็นปี่พาทย์เครื่องห้าที่ประกอบไปด้วย ปี่ใน ซ็องวงใหญ่ ฉิ่ง ตะโพน กลองทัด (๑ ลูก)
- วงมโหรีประกอบด้วยผู้บรรเลง ๔ คน คือ คนขับลำนำและตีกรับพวง คนสีซอสามสาย คนตีพิณ และคนตีทับ (โพน)

๗. ครูอธิบายเรื่อง สมัยอยุธยาโดยกล่าวถึงเรื่องของพัฒนาการของวงดนตรีไทย

- ชาวบ้านนิยมเล่นกันมากจนในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. ๑๙๙๑-๒๐๓๑) ต้องออกกฎหมายเฑียรบาลห้ามเป่าขลุ่ย เป่าปี่ สีซอ ตีดกระจับปี่ ตีดจะเข้ตีโพนทับ ในเขตพระราชฐาน

๘. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความในกฎหมายเฑียรบาลสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถพร้อมกัน

“ห้ามร้องเพลงเรือ เป่าขลุ่ย เป่าปี่ สีซอ ตีดกระจับปี่ ตีดจะเข้ ตีโพนทับ ในเขตพระราชฐาน”

๙. ครูเปิดภาพวงดนตรีในสมัยอยุธยา พร้อมใช้คำถาม นักเรียนสามารถสังเกตได้หรือไม่ว่าวงดนตรีในสมัยอยุธยานั้นแตกต่างจากวงดนตรีในสมัยสุโขทัยอย่างไรบ้าง

- (แนวคำตอบ) วงปี่พาทย์เครื่องห้า จะประกอบด้วยปี่ใน ระนาดเอก ซ็องวงใหญ่ ตะโพน กลองทัด (๑ ลูก) (มีการพัฒนามาจากวงปี่พาทย์เครื่องห้าในสมัยสุโขทัยโดยเพิ่มระนาดเอก)
- วงมโหรีเครื่องสี่ ซึ่งประกอบด้วย ซอสามสาย กระจับปี่ โทน กรับพวง และผู้ขับร้องลำนำ มีการเพิ่มรำมะนาและขลุ่ยเข้ามาในวงมโหรีเครื่องสี่ ให้เป็นวงมโหรีเครื่องหก และมีการนำจะเข้เข้ามาบรรเลงแทนกระจับปี่

๑๐. ครูอธิบายเรื่อง สมัยกรุงธนบุรีโดยกล่าวถึงเรื่องของพัฒนาการของวงดนตรีไทย

- ดนตรีในสมัยธนบุรีมีความคล้ายคลึงกับสมัยอยุธยา มาก มีการแบ่งประเภทวงดนตรีไทย โดยพิณพาทย์คือเครื่องดีและเครื่องเป่า ส่วนมโหรีคือเครื่องดีดและเครื่องสี
- มีเครื่องดนตรีของต่างชาติหรือประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาบรรเลงอยู่บ้างดังปรากฏตามหมายกำหนดการเรื่องการฉลองพระแก้วมรกต ซึ่งในการฉลองพระแก้วมรกตครั้งนั้นได้มีหมายกำหนดการสั้น ๆ ว่า
“ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิณพาทย์ไทย พิณพาทย์รามัญ และมโหรีไทย มโหรีแขก ฝรั่งเศส เวียดนาม ผลิตเปลี่ยนกันสมโภชเป็นเวลา ๒ เดือนกับอีก ๑๒ วัน”

ขั้นสรุป (๑๐ นาที)

๑. ครูแจกใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑ ให้นักเรียนทำส่งภายในคาบเรียน โดยนักเรียนสามารถสืบค้นความรู้จากจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี นาฏศิลป์ ๑ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด และการสืบค้นออนไลน์
๒. ครูเก็บใบงาน และเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามในส่วนเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจ
๓. ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนศึกษาบทเรียนล่วงหน้า เรื่อง ยุคสมัยดนตรีไทย – รัตนโกสินทร์ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

๙. การวัดและประเมินผล

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความเข้าใจ (K)	ตอบคำถามที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ดนตรีไทย	แบบประเมินการตอบคำถาม และอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการถามตอบข้อซักถามของครูผู้สอน และการอภิปรายในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
ทักษะ/กระบวนการ (P)	ใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑	แบบประเมินใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑	ประเมินจากใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป
เจตคติ (A)	เห็นความสำคัญของการเรียนรู้เรื่องเพลงไทย	แบบประเมินการตอบคำถาม และอภิปรายในชั้นเรียน	ประเมินการถามตอบข้อซักถามของครูผู้สอน	ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ระดับ

เป้าหมายการเรียนรู้	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
			และการอภิปราย ในชั้นเรียน	คุณภาพ ปานกลางขึ้นไป
คุณลักษณะอัน พึงประสงค์	พฤติกรรม ในชั้นเรียน	๑. แบบประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ด้านใฝ่ เรียนรู้ ๒. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ด้าน มุ่งมั่นในการ ทำงาน ๓. แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านรัก ความเป็นไทย	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คะแนนผ่าน (๑) ขึ้นไป
สมรรถนะที่ สำคัญ	พฤติกรรม ในชั้นเรียน	๑. แบบประเมิน สมรรถนะที่สำคัญ ด้าน ความสามารถใน การคิด ๒. แบบประเมิน สมรรถนะที่สำคัญ ด้าน ความสามารถใน การใช้เทคโนโลยี	สังเกตพฤติกรรม ในชั้นเรียน	๑. ผ่านเกณฑ์การ ประเมินที่ระดับ คะแนนผ่าน (๑) ขึ้นไป

ใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. บนหน้ากลองมโหระทึกนี้ตรงกลางมักนิยมทำเป็นรูป.....
๒. ที่ขอบของกลองมโหระทึกมักมีรูปสัตว์ประกอบอยู่ ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านข้างของกลองมโหระทึกบางใบมีรูปช้าง รูปคนสวมใส่เครื่องประดับบนศีรษะ ยืนอยู่ในเรือยาว ซึ่งสันนิษฐานว่ามโหระทึกใช้ตีหรือประโคมในพิธีกรรม เช่น หรืออาจใช้ในการศึกด้วย
๓. ดนตรีในยุคนี้สะท้อนให้เห็นถึงการประดิษฐ์สิ่งทำให้เกิดเสียงหรือเกิดจังหวะเพื่อประกอบ.....
..... ซึ่งเกิดขึ้นโดยมิได้ตั้งใจให้เป็นเครื่องเสียงหรือเครื่องดนตรีโดยตรง
๔. วงปี่พาทย์ในสมัยสุโขทัย ประกอบไปด้วย
๕. ในสมัยอยุธยา ดนตรีไทยเป็นที่นิยมกัน..... แม้ในเขตพระราชฐานก็มีคนเข้าไปเล่นดนตรีกัน
อย่างเอิกเกริก ทำให้มีการออกกฎหมายเฑียรบาลซึ่งมีเนื้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า “ห้ามร้องเพลงเรือ
..... ในเขตพระราชฐาน”
๖. วงปี่พาทย์ในสมัยอยุธยานั้นมีการสันนิษฐานว่า มีความแตกต่างจากวงปี่พาทย์ในสมัยสุโขทัยคือ.....
.....
.....
๗. วงมโหรีในสมัยอยุธยานั้นมีการสันนิษฐานว่า มีความแตกต่างจากวงมโหรีในสมัยสุโขทัยคือ.....
.....
.....
๘. วงดนตรีไทยในสมัยกรุงธนบุรีไม่ปรากฏหลักฐานไว้ว่าได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงขึ้น แต่มีการสันนิษฐานว่ายังคงเป็นลักษณะและรูปแบบของดนตรีไทยในสมัย.....

(เฉลย) ใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

๑. บนหน้ากลองมโหระทึกนี้ตรงกลางมักนิยมทำเป็นรูป.....ควมมีแฉก.....
๒. ที่ขอบของกลองมโหระทึกมักมีรูปสัตว์ประกอบอยู่ ๔ ด้าน ได้แก่.....กบ.....หอยโข่ง.....หอยทาก.....ด้านข้างของกลองมโหระทึกบางใบมีรูปช้าง รูปคนสวมใส่เครื่องประดับบนศีรษะ ยืนอยู่ในเรือยาว ซึ่งสันนิษฐานว่ามโหระทึกใช้ตีหรือประโคมในพิธีกรรม เช่น.....พิธีขอฝน.....พิธีศพ.....หรืออาจใช้ในการศึกด้วย
๓. ดนตรีในยุคนี้สะท้อนให้เห็นถึงการประดิษฐ์สิ่งที่ทำให้เกิดเสียงหรือเกิดจังหวะเพื่อประกอบ.....พิธีกรรมหรือประกอบการเล่น..... ซึ่งเกิดขึ้นโดยมีได้ตั้งใจให้เป็นเครื่องเสียงหรือเครื่องดนตรีโดยตรง
๔. วงปี่พาทย์ในสมัยสุโขทัย ประกอบไปด้วยปี.....ฆ้องวงใหญ่.....ฉิ่ง.....ตะโพน.....และกลองทัด.....
๕. ในสมัยอยุธยา ดนตรีไทยเป็นที่นิยมกัน.....มาก..... แม้ในเขตพระราชฐานก็มีคนเข้าไปเล่นดนตรีกัน อย่างเอิกเกริก ทำให้มีการออกกฎหมายเพื่ยบาลซึ่งมีเนื้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า “ห้ามร้องเพลงเรือ.....เป่าขลุ่ย.....เป่าปี่.....สีซอ.....ดีดกระจับปี่.....ดีดจะเข้.....ตีโทนทับ.....ในเขตพระราชฐาน”
๖. วงปี่พาทย์ในสมัยอยุธยาที่มีการสันนิษฐานว่า มีความแตกต่างจากวงปี่พาทย์ในสมัยสุโขทัยคือ.....วงปี่พาทย์เครื่องห้า.....ประกอบด้วยปี.....ระนาดเอก.....ฆ้องวงใหญ่.....ตะโพน.....กลองทัด.....(๑.....ลูก).....มีการพัฒนามาจากวงปี่พาทย์เครื่องห้าในสมัยสุโขทัยโดยเพิ่มระนาดเอก).....
๗. วงมโหรีในสมัยอยุธยานั้นมีการสันนิษฐานว่า มีความแตกต่างจากวงมโหรีในสมัยสุโขทัยคือ.....มี.....ก.ว.ร.เพิ่ม.....รำมะนาและขลุ่ยเข้ามาในวงมโหรีเครื่องสี่.....ให้เป็นวงมโหรีเครื่องหก.....และมีการนำจะเข้เข้ามาบรรเลงแทนกระจับปี่.....
๘. วงดนตรีไทยในสมัยกรุงธนบุรีไม่ปรากฏหลักฐานไว้ว่าได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงขึ้น แต่มีการสันนิษฐานว่ายังคงเป็นลักษณะและรูปแบบของดนตรีไทยในสมัยอยุธยา.....

แบบประเมินการตอบคำถามในชั้นเรียน

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา				ความคล่องแคล่วในการตอบ				การแสดงท่าทาง น้ำเสียงประกอบ การพูด				รวม
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน/ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ความถูกต้องของเนื้อหา	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องทุกประโยค	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ถูกต้องเป็นบางส่วน	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกับเนื้อหาและไวยากรณ์ไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
ความคล่องแคล่วว่องไวในการตอบ	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัดพูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดติดขัดบ้างแต่ยังพอสื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ และหยุดเป็นช่วง ๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจน	พูดได้บางคำทำให้สื่อความหมายไม่ได้
การแสดงท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์	พูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมสถานการณ์แต่ไม่มีท่าทางประกอบ	พูดเหมือนอ่านไม่เป็นธรรมชาติขาดความน่าสนใจ	พูดได้น้อยมาก

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐ - ๑๒	ดีมาก
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ควรปรับปรุง

แบบประเมินใบงาน (สำหรับครูผู้สอน)

ใบงานเรื่อง ลักษณะเด่นของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม ๑

คำชี้แจง : ให้ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สรุปความรู้ได้ถูกต้อง ครบตรงประเด็น				
		๑	๒	๓	๔	๕
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

๕ = ดีเยี่ยม

๔ = ดีมาก

๓ = ดี

๒ = พอใช้

๑ = ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ				
	๕ (ดีเยี่ยม)	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สรุปความรู้ได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงประเด็น	สามารถสรุป ความรู้ได้ ครบถ้วน ตรง ประเด็นและ ถูกต้องทุก ประเภท	สามารถสรุป ความรู้ได้ ครบถ้วน ตรง ประเด็น และ ถูกต้อง ร้อยละ ๘๐- ๙๐ ของ ใบงาน	สามารถสรุป ความรู้ได้ ครบถ้วน ตรง ประเด็น และ ถูกต้อง ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ ของ ใบงาน	สรุปความรู้ไม่ ครบถ้วนทุก ประเด็น	สรุปความรู้ไม่ ถูกต้อง

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	คุณภาพ
๕	ดีเยี่ยม
๔	ดีมาก
๓	ดี
๒	พอใช้
๑	ควรปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล..... **เลขที่**.....

รายวิชา..... **รหัสวิชา**..... **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่**.....

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน				
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ				
เพียร พยายามในการเรียนรู้				
๔.๑.๓ สนใจเข้าร่วมกิจกรรม				
การเรียนรู้ต่าง ๆ				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	ไม่ตั้งใจเรียน	เข้าเรียนตรง	เข้าเรียนตรง	เข้าเรียนตรงเวลา
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมี		เวลาตั้งใจเรียน	เวลาตั้งใจเรียน	ตั้งใจเรียน เอาใจ
ความเพียร		เอาใจใส่ในการ	เอาใจใส่และมี	ใส่และมีความ
พยายามในการ		เรียน มีส่วนร่วม	ความเพียร	เพียรพยายามใน
เรียนรู้		ในการเรียนรู้	พยายามในการ	การเรียนรู้ มีส่วน
๔.๑.๓ สนใจเข้าร่วม		และเข้าร่วม	เรียนรู้ มีส่วน	ร่วมในการเรียนรู้
กิจกรรมการ		กิจกรรมการ	ร่วมในการ	และเข้าร่วม
เรียนรู้ต่าง ๆ		เรียนรู้ต่าง ๆ	เรียนรู้ และเข้า	กิจกรรมการ
		เป็นบางครั้ง	ร่วมกิจกรรมการ	เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง
			เรียนรู้ต่าง ๆ	ภายในและ
			บ่อยครั้ง	ภายนอกโรงเรียน
				เป็นประจำ

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่.....

รายวิชา..... รหัสวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๖.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
๖.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๖.๑.๑ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นด้วยตนเอง
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ				
๖.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง				

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่.....

รายวิชา..... รหัสวิชา..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๗.๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๗.๒.๑ ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
๗.๒.๒ ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๗.๒.๑ ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	ไม่สนใจใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม	ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม	ใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสมแนะนำ
๗.๒.๒ ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง		ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวน แนะนำ ชักชวนให้ผู้อื่นใช้เห็นภาษาไทยที่ถูกต้อง	ชักชวนให้ผู้อื่นใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเป็นประจำ เป็นแบบอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาไทย

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการสื่อสาร

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูด และการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้ เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของ ตนเองได้				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูด้วย ภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอด ความรู้ความ เข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง ดูด้วย ภาษาของ ตนเองได้ ใจความ ครอบคลุม ครบถ้วนและ ถูกต้องตาม หลักการใช้ ภาษา	เขียนถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจ จากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของ ตนเองได้ใจความ สำคัญเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และมี ข้อบกพร่องในการใช้ ภาษาวรรคตอนและ การเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอด ความรู้ความเข้าใจ จากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเอง ได้ใจความสำคัญเป็น บางส่วนและมี ข้อบกพร่องในการใช้ ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำ ตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่ เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอด ความรู้ความ เข้าใจจากสาร ที่อ่านฟังหรือ ดูตามแบบ

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการคิด

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเป็นบางส่วนและไม่ครบถ้วน	หลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ถูกต้อง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คำสั่ง ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามพฤติกรรมที่กำหนด

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริง

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

รายวิชา.....รหัสวิชา.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้ เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม				

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ (๑)	ปรับปรุง (๐)
เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้นค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลาย แปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้นค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลาย แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้แต่ต้องอาศัยผู้แนะนำ

บันทึกหลังการสอน

๑. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

๒. การแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

๓. ผลการแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๔. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)